BOSNA I HERCEGOVINA
UREDZARAZMATRANJE ŽALBI
PODRUŽNICA/FILIJALA BANJA LUKA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ
ФИЛИЈАЛА БАЊА ЛУКА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
PROCUREMENT REVIEW BODY
BRANCH OFFICE BANJA LUKA

02 -09- 2022

Broj: JN2-02-07-1-2061-10/22
Banja Luka: 01.09.2022. godine

Ured za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine, Filijala Banja Luka, rješavajući po žalbi bez broja od 20.07.2022. godine, žalioca: Nosilac Grupe: GRAĐENJE d.o.o. Pale, zastupan po punomoćniku Predragu Barošu advokatu iz Banja Luke izjavljene na Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača broj: 02-404-74/22 od 04.07.2022. godine, Ugovornog organa: RS Opština Han Pijesak - Načelnik u Otvorenom postupku, Obavještenje o nabavci: 881-1-3-27-3-6/22 od 31.05.2022. godine, Predmet nabavke: "Rekonstrukcija, restauracija i adaptacija Ljetne rezidencije kralja Aleksandra Karađorđevića u Han Pijesku, Faza I", na osnovu člana 103. stav (2), 104. i 111. stav (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH", broj: 39/14 od 19.05.2014. godine), na sjednici Vijeća III održanoj 01.09.2022. godine, donio je:

R J E Š E N J E

1. Žalba se usvaja.
2. U cijelosti se poništava postupak javne nabavke; poništavaju se akti: Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača broj: 02-404-74/22 od 04.07.2022. godine, predmetna tenderska dokumentacija, zajedno sa Obavještenjem o nabavci: 881-1-3-27-3-6/22 od 31.05.2022. godine, odnosno poništavaju se svi akti doneseni u ovom postupku javne nabavke.
3. Usvaja se kao osnovan, zahtjev ponuđača GRAĐENJE d.o.o. Pale, zastupan po punomoćniku Predragu Barošu advokatu iz Banja Luke, za nadoknadu troškova sastavljanja žalbe bez broja od 20.07.2022. godine, u iznosu 614,25 KM, dok se u preostalom dijelu odbija kao neosnovan.
4. Nalaže se ugovornom organu RS Opština Han Pijesak - Načelnik da nadoknadi troškove žalbenog postupka za sastavljanje žalbe po punomoćniku u visini od 614,25 KM u roku od 15 dana od dana izvršnosti ovog Rješenja.
5. Usvaja se kao osnovan, zahtjev žalioca GRAĐENJE d.o.o. Pale, za povrat naknade za pokretanje žalbenog postupka, o čemu će ovaj organ donijeti posebno Rješenje.

O B R A Z L O Ž E N J E

RS Opština Han Pijesak - Načelnik, (u daljem tekstu: Ugovorni organ), je pokrenuo otvoreni postupak objavio tendersku dokumentaciju za Predmet nabavke: "Rekonstrukcija, restauracija i adaptacija Ljetne rezidencije kralja Aleksandra Karađorđevića u Han Pijesku, Faza I", broj Obavještenja o nabavci: 881-1-3-27-3-6/22 od 31.05.2022. godine, te je nakon prethodne procedure, donio Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača broj: 02-404-74/22 od 04.07.2022. godine, na koju žalilac ulaže žalbu koja je predmet ovog postupka.

Ugovorni organ žalbu uz izjašnjenje prosljeđuje ovom organu, kod koga je zaprimljena dana 27.07.2022. godine, a uplata naknade za pokretanje žalbenog postupka, izvršena je dana 06.08.2022. godine.

GRAĐENJE d.o.o. Pale, (u daljem tekstu; Žalilac), navodi kako je dana 11: jula 2022. zaprimio Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača broj: 02-404-74/22, te na istu blagovremeno izjavljuje žalbu.

U naprijed navedenoj odluci navedeno je kako slijedi:

..."Komisija je u postupku ocijene ponuda izvršila računsku provjeru pri čemu je utvrdila da ponuda ponuđača Jokić -Invest d.o.o. Zvornik sadrži računsku grešku u stavci IV Betonski i armirano-betonski radovi, Pozicija IV, kako slijedi: 159,04 m^3 (jed.mjère) x 220,00 (jedinična cijena po stavci bez PDV-a)= 50.892,80 KM (ukupna cijena po stavci bez PDV-a. Ispravan rezultat, odnosno ukupna cijena po stavci bez PDV-a je 34.988,80 KM"

Žalilac nadalje navodi kako je na dan otvaranja ponuda, kojem je prisustvovao, njegova ponuda je bila najpovoljnija, te podsjeća, da je u ovoj predmetnoj nabavci kriterij za dodjelu ugovora ekonomski najpovoljnija ponuda, te da nema e-aukcije, a s obzirom da imaju ostali podkriteriji (podkriterij) iste/i, cijena je odlučujuća.

Sada, u Zapisniku, koji je dobio zajedno sa Odlukom o izboru, odjednom, ponuda Žalioca nije najjeftinija, skuplja je za 5.000,26 KM, a tzv „računska greška" je korigovala cijenu ponude ponuđača „Jokić Invest" d.o.o. Zvornik, naniže za 15.904,00 KM što je bilo dovoljno, da sada on bude „najpovoljniji".

Žalilac navodi kako je indikativno da se u skorijem periodu susreće sa učestalom praksom "ispravke računskih grešaka" koje suštinski utiču na izbor najpovoljnijeg ponuđača i dodijele ugovora, te ističe kako je navedeno iskusio kao ponuđač u više predmeta nabavki pri čemu je ispravka računskih grešaka vršena u oba smjera, podizanje ili spuštanje cijene zavisno od konkurentskih ponuda, odnosno „po potrebi".

Ovakva praksa je za ponuđača „Jokić Invest" d.o.o. Zvornik već isprobana, te provjereno funkcioniše i to na nabavci radova za „Izgradnju Fakulteta fizičkog vaspitanja i Sporta" Pale. Nakon odbacivanja svih ostalih ponuda dolazi do korekcije vrijednosti ponude kroz "ispravku računske greške" što dovodi do povećanja vrijednosti ponude za cca 370.000 KM i potrošnje javnih sredstava u navedenom iznosu. (Prilog 1- Ispravka Računske Greške „Izgradnja Fakulteta fizičkog vaspitanja i Sporta" Pale).

Dakle i ovdje ponuđač Jokić Invest d.o.o. Zvornik pokazuje NEZNANJE osnovnih računskih operacija, pa mu se podkradaju u ovakvim predmetima, ovako smješne računske greške.

Očigledno da se ovakva praksa saradnje sa ugovornim organima ispostavila isplativom pa se nastavilo sa istom.

I/ Kako ZJN ne pretpostavlja direktan mehanizam zaštite od zloupotrebe instituta ispravke računske greške, Žalilac ukazuje na sledeće elemente korekcije na nabavci za „Rekonstrukciju, restauraciju i adaptaciju Ljetne rezidencije kralja Aleksandra Karađorđevića u Han Pijesku, faza I":

1. Navodna greška se desila u okviru grupacije radova betonski i armiranobetonski gdje se nalaze analogne pozicije radova.
2. Sve jedinične cijene ponuđača Jokić se kreću u opsegu 300-480 KM/m^3.

Prije korekcije jedinične cijene (JC) pozicije 4 tenderskog predmjera, umnožak je 50.892,80 što iznosi $1m^3$ betona =320 KM i isti odgovara srodnim pozicijama rada (poz 2;3;5) jer u analizi cijena upotreba materijala i rada je identična sa poz 4 (Prilog 2-Analiza jediničnih cijena srodnih

pozicija iz ponude Jokić-Invest, što apsolutno govori u prilog tvdnjama o zloupotrebi, koju svako ko poznaje navedenu struku računski može da potvdi).
Analogne pozicije imaju cijenu od 320 KM/m³ što odgovara ukupnom iznosu koji se i nalazio u ponudi a to je 50.892,80 KM prije izvršene korekcije jedinične cijene, a mi sumnjamo i izvršene izmjene lista br. 14 nakon otvaranja ponuda,
3. Prihvaćena korekcija jedinične cijene čini i neprirodnu nisku cijenu kao i cijenu koja omogućava promjenu poredka i odabir najpovoljnijeg ponuđača u skladu sa tim. Naime, korigovana JC je za 45-50% niža od srodnih cijena ponuđača Jokić odnosno za 90,00% niža od JC drugog ponuđača, dakle navedeno samo potvrđuje da je ista korigovano naknadno jer je jasno da nije usklađena sa ostalim cijenama u ponudi, nego je kreirana **retroaktivno, po potrebi.**
4. Ukupna ponuda ponuđača Jokić je bila za cca 230,00 KM ispod procjenjene vrijednosti nabavke što takođe ukazuje da je ponuđač jako dobro znao strukturu svoje ponude i da je naknadno izvršena neovlaštena dopuna i izmjena ponude kako bi se uticalo na konačni poredak ponuđača.

II/ Žalilac u nadalje navodi kako prilikom uvida u ponude koji je izvršen 18. jula 2022 zahtjevao je da uvidu u ponude prisustvuju svi članovi komisije koja je bila u sastavu (shodno dostavljenim zapisnicima o otvaranju ponuda i zapisniku o ocjeni ponuda):
Slavica Ašonja, predsjednik komisije,
Ranka Alempić, član,
Zora Gašević, član.
Tom prilikom dobijen je odgovor od predsjednika komisije, da to nije niti praksa niti obaveza ugovornog organa i da će uvidu pored predsjednika prisustvovati Vlado Planinčić (Prilog 3- Zapisnik o uvidu u ponude, u kojem je navedeno da je isti samostalni stručni saradnik za javne nabavke, poznato je da se tek odnedavno isti vodi u opštini Han Pješak, na projektima), te se postavlja pitanje zašto članovi komisije nisu prisustvovali uvidu, kako je i zamoljeno. Uvid u ponude predstavlja bitan dio samog postupka i neophodno je učešće ostalih članova naročito u svjetlu opisa načina i vremena ustanovljavanja računske greške.
Kroz razgovor sa predsjednikom komisije Žalilac je dobio izjavu da je komisija nakon pola sata od otvaranja ponuda pristupila ocijeni ponuda i da su tom prilikom zajednički, komisijski ustanovili navedenu računsku grešku. Postoji niz nejasnoća u vezi sa istim.
U Zapisniku koji je sačinjen ISTI DAN KADA JE BILO OTVARANJE PONUDA, navedeno je da je zatraženo od ponuđača odgovor da li prihvata računsku grešku te je u sledećem pasusu konstatovano da je ponuđač JOKIĆ INVEST d.o.o. Zvornik istu prihvatio.
Dalje, sumnju u sve provedeno dodatno proizvodi i sporni Zaključak broj: 02-404- 64-sl/22 od 27. juna 2022. Zašto službeno (sl) ovakav akt i kako je isti akt stariji od posljedičnih radnji (zapisnik 29. juna 2022, a odgovor ponuđača JOKIĆ INVEST 01. jula 2022).
U istom Zapisniku još jedna zbunjujuća konstatacija, a to je da je ponuđač JOKIĆ INVEST d.o.o. Zvornik dao odgovor: "U vezi sa Vašim Zahtjevom za ispravljanje računske greške br 02-404-64-sl/22 od 29.06.2022 PA OVDJE SE KOMPLETNA KORESPODENCIJA VODILA POD JEDNIM BROJEM I TO SLUŽBENO (sl). (Zahtjev za ispravljanje računske greške isti broj kao i Zapisnik).
Kako kroz uvid u ponude nije bio u prilici razgovarati sa članovima komisije, što je i navedeno, u izrečenom navodu, zbog svega navedenog kontradiktornog, nejasnog, nepreciznog, nelogičkog i krajnje upitnog, Žalilac zahtijeva:

- Pismeno izjašnjenje članova komisije na koji način i kada je ustanovljena računska greška, odnosno da li odmah po otvaranju ponuda, kada je komisija ostala sama (da li su

prisutni bili tu svi članovi) ili se isto „otkrivanje" desilo kasnije, i gdje su i kod koga ponude bile)

- Angažovanje vještaka grafologa radi analize sporne stranice 14 u davanju odgovora, zbog postojanja sumnje naknadnog „umetanja" iste, kroz analizu papira, unosa i tipa olovke, pakovanja, ponovnog lijepljenja i sl. odnosno odstupanja navedene stranice od ostalih dijelova ponude. Naime, prilikom pripreme jedne ponude jasno je da postoje tehnike kojom se ista pakuje, buši, rasponi rupica istog dijela, (u ovom slučaju Aneksa 3) se ispituje i sl., te se vjerovatnoća umetanja dokazuje i potvrđuje.

Ovakvim postupanjem ponuđača, a naročito ugovornog organa, je dovedena u pitanje zakonitost, a samim tim ugroženi su principi javnih nabavki, te se pod HITNO mora stati u kraj ovakvoj praksi. Namjera žalioca u ovoj predmetnoj nabavci se sada svodi na otkrivanje ZLOUPOTREBE od strane ponuđača u saradnji sa ugovornim organima (gdje i kod kojih mogu) i informisanje svih nadležnih na kakav se način zloupotrebljava INSTITUT ISPRAVKE RAČUNSKIH GREŠKI.

Očigledno je da ponuđač „Jokić Invest" d.o.o. Zvornik postao već vješt u uspješnom manevrisanju „izmjene listova" ponude, pod PLASTOM neznanja osnovnih računskih operacija, pa mu se stalno podkradaju ovako veliki i značajni iznosi, u gornjem primjeru da poveća cijenu, svoje ponude, a ovaj put da ima samo dovoljno nižu cijenu od žalioca, cijenu koja je dovoljna da bude najpovoljnija ekonomski najpovoljnija ponuda (naglašava da su ostali podkriteriji isti, te je cijena odlučujuća).

Ukoliko, ugovorni organ ne zaustavi ovako nefer provođenje predmetne nabavke, na način da zaustavi sve prije nego što ista bude proslijeđena Uredu za razmatranje žalbi, pokrenuće krivičnu odgovornost za sve članove komisije (koji se potpišu da su bili prisutni cijelo vrijeme nakon otvaranja ponuda do uočavanja tzv „računske greške) kao i za ostale odgovorne u predmetnoj nabavci, obavjestiće o navedenoj PRAKSI sve nadležne instance kako bi se spriječilo daljnje manipulisanje i zloupotreba predmetne zakonske mogućnosti - instituta "ispravke računske greške". Takođe o istom će obavjestiti i Agenciju za javne nabavke kao i Transparency International da primjere ovakvih zloupotreba od strane ponuđača i ugovornih organa, odnosno njihove saradnje o istom, publikuju i daju obavještenje za sve druge ponuđače, koji u ovako nefer odnosima i zloupotrebi su najviše oštećeni zbog nelojalne konkurenciji u kojoj je favorizovani ponuđač uvijek u prednosti jer „RAČUNSKI ISPRAVLJENOM GREŠKOM" se koriguje i bude NAJPOVOLJNIJI.

Ukoliko se žalba proslijedi Uredu za razmatranje žalbi, žalilac traži od Ureda za zaustavi ovakvu PRAKSU, da kazni ovakve ponuđače i ugovorne organe (član 116 ZJN) te da po službenoj dužnosti naloži provjeru svih navoda predmetne zloupotrebe javnih nabavki, da se izvrši vještačenje kao i da se da instrukcija odnosno da se insistira na IZJAVI komisije da da obrazloženje kada se uočila računska greška i da li su svi članovi komisije od otvaranja ponuda do otkrivanja „računske greške" bili prisutni.

Žalilac zahtjeva troškove sastava žalbe u ukupnom iznosu od 658,13 KM.

Ugovorni organ u svom izjašnjenju navodi kako je pristupio provjeri formalnih pretpostavki za ulaganje žalbe, koje moraju biti ispunjene, kako bi se uopšte pristupilo rješavanju, odnosno na dopuštenost, blagovremenost i je li žalba izjavljena od ovlaštenog lica, te je utvrdio da je ova žalba dopuštena, blagovremena i izjavljena od ovlaštenog lica, ali je neosnovana. S tim u vezi, a na osnovu člana 100. stav (5) Zakona o javnim nabavkama dostavlja žalbu sa kompletnom dokumentacijom (kopijom) sa izjašnjenjem na navode žalbe, kako slijedi:

Žalilac je podnio žalbu na ocjenu i preporuku Komisije za javne nabavke koja je ponudu ponuđača „Jokić-Invest" d.o.o. Zvornik ocijenila kao prihvatljivu, nakon ispravke računske greške. U žalbi se navodi sljedeće:

1. Citiran je dio Zapisnika o ocjeni ponuda u kome je konstatovana računska greška kod ponuđača „Jokić-Invest" d.o.o. Zvornik;
2. Navodi da je na dan otvaranja ponuda, njihova ponuda bila najpovoljnija, a da je zbog računske greške ponuđača „Jokić-Invest" d.o.o. Zvornik, on najpovoljniji;
3. Navodi da je učestala praksa korekcije grešaka na više ili na niže od strane ponuđača „Jokić-Invest" d.o.o. Zvornik;
4. U daljem navodu se osvrnuo na strukturu računske greške, navodeći da se greška desila na poziciji u okviru grupe radova betonski i armirnobetonski radovi, da odgovara srodnim pozicijama te da je prihvaćanjem računske greške ta cijena na toj poziciji neprirodno niska;
5. Navodi da je prilikom uvida u ponude zahtjevao da uvidu prisustvuju svi članovi komisije te da je tom prilikom dobio odgovor da će uvidu prisustvovati predsjednik komisije i službenik za javne nabavke, kao i da je od predsjednika komisije dobio odgovor da je komisija nakon pola sata od otvaranja ponuda pristupila ocjeni ponuda te da su tom prilikom ustanovili računsku grešku;
6. Navodi da postoje nejasnoće u radu komisije:
- U zapisniku koji je sačinjen isti dan kad je bilo otvaranje ponude navedeno je da je zatraženo od ponuđača da da odgovor da li prihvata računsku grešku te je u sljedećem pasusu konstatovano da je ponuđač „Jokić-Invest" d.o.o. Zvornik istu prihvatio,
- da sumnju proizvodi zaključak komisije 02-404-64-sl/22 od 27.06.2022. godine, zašto „sl" ovakav akt i kako je isti stariji od posljedičnih radnji (zapisnik 29.06.2022, a odgovor ponuđača 01.07.2022. godine),
- da je zbunjujuća konstatacija da je „Jokić-Invest" d.o.o. dao odgovor u kome se pozvao na zahtjev za ispravljanje računske greške br. 02-404-64-sl/22 od 29.06.2022. godine pa se ovdje kompletna korespodencija vodila pod jednim brojem i to službeno;
7. Navodi da nisu bili u prilici razgovarati sa članovima komisije te traži pismeno izjašnjenje članova komisije na koji način i kada je ustanovljena računska greška, kao i angažovanje vještaka grafologa radi analize sporne stranice,
8. Poslednji navod se odnosi na prijetnje članovima komisije i drugim nadležnim u ugovornom organu.

Postupajući po žalbi, razmotreni su svi navodi iz žalbe, izvršen uvid u tendersku dokumentaciju te je utvrđeno da je žalba neosnovana iz sljedećih razloga (odgovori su numerisani, kao i navodi u prethodnom tekstu):

1. Što se tiče utvrđivanja i korekcije računske greške, koja je osnov kompletne žalbe Žalioca, Komisije je u konkretnom slučaju postupila onako kako nalaže Zakon o javnim nabavkama - u daljem tekstu ZJN i Uputstvo za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda.

Članom 17. stav (1) Uputstva je propisano de je *„Ugovorni organ je obavezan provjeriti računsku ispravnost ponude".*

U stavu (2) istog člana je propisano da *„Kada izračuni vezani za pojedinačne stavke iz obrasca za cijenu ponude ili cijena ponude bez poreza na dodatnu vrijednost navedeni u ispunjenom obrascu za cijenu ponude u ponudi ne odgovaraju metodologiji definisanoj u članu 5. ovog uputstva, ugovorni organ ih ispravljau skladu sa metodologijom iz člana 5. Ovog uputstva".*

Komisija za javne nabavke je postupajući po zakonu provjerila računsku ispravnost ponude pri čemu je utvrdila da ponuda ponuđača „Jokić-Invest" d.o.o. Zvornik sadrži grešku u Obrascu za cijenu ponude, u izračunu ukupne vrijednosti stavke IV Betonski i armirano - betonski radovi, Pozicija 4, kako slijedi: 159,04 M3 (jed.mjere) x 220,00 (jedinična cijena po stavki bez PDV-a) = 50.892,80 KM (ukupna cijena po stavki bez PDV- a). Kada se pomnoži 159,04 sa 220,00 rezultat je 34.988,80 KM. S obzirom da se jedinična cijena stavke ne smatra računskom greškom u skladu s članom 17. stav (5) Uputstva, Komisije je primjenom metodologije propisane članom 5.

Uputstva, a shodno odredbama člana 17. stav (2) Uputstva izvršila ispravku greške, odnosno iznosa od 50.892,80 KM na 34.988,80 KM.
Komisija je jednoglasno donijela zaključak da se ponuđaču „Jokić-Invest" d.o.o. uputi zahtjev za ispravku računske greške, kako je definisano članom 17. stav (5) Uputstva kojim je propisano sljedeće: *„U zahtjevu za prihvatanje ispravke računske greške u smislu st. (2) i (3) ovoga člana koji ugovorni organ obvezno mora tražiti, označava se koji dio ponude je ispravljen kao i nova cijena ponude proizašla nakon ispravke. Jedinična cijena stavke se ne smatra računskom greškom, odnosno ne može se ispravljati".*
Dakle, Komisija je u svemu postupila u skladu sa zakonom i bilo kakvo drugo postupanje bi bilo nezakonito, odnosno da je zanemarila grešku ili bilo šta drugo u ovom slučaju;
2. Na Zahtjev za prihvatanje računske greške, Komisija je dobila odgovor ponuđača „Jokić-Invest" d.o.o. Zvornik u kome on prihvata računsku grešku, a kompletan odgovor je citiran u Zapisniku o ocjeni ponuda kako nalaže član 17. stav (6) Uputstva. Shodno navedenom, nakon ispravke računske greške, ponuda ponuđača „Jokić-Invest" d.o.o. Zvornik je bila najpovoljnija i ista je prvorangirana, na osnovu čega je donijeta Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača;
3. Što se tiče tvrdnje o učestalosti prakse računske greške kod ponuđača „Jokić-Invest" d.o.o. Zvornik, te informacije i saznanja su izvan razmatranja ugovornog organa, odnosno komisije za javne nabavke. „Jokić-Invest" d.o.o. Zvornik je dokazao da nema smetnji za učešće u ovom postupku javne nabavke i za ugovorni organ je relevantna isključivo ponuda koju je podnio kod ovog ugovornog organa;
4. Što se tiče strukture računske greške, odnosno da je cijena niža od cijena srodnih pozicija i da je neprirodno niska, Komisija po zakonu nema pravo da cijeni pojedinačne pozicije te da na osnovu provizornog zaključka ne postupi kako nalaže član 17. Uputstva. Takođe, neprirodno niska cijena se utvrđuje na nivou cijele ponude, a ne pojedinih stavki iz obrasca za cijenu ponude;
5. Ponuđač je prilikom uvida u ponude, potpuno izašao van okvira ponašanja koje mu zakon dopušta. Sa aspekta ugovornog organa, bilo je elemenata da se uključi policija, jer su prestavnici ponuđača koji su vršili uvid u ponude: Srđan Popić i Gordana Radić bahato ušli na vrata, bez kucanja. Pri tom su prije samog uvida prijetili i tražili da ispituju članove komisije za javne nabavke - stavili su se u ulogu istražnog organa, a ne ponuđača. Pri tome nisu ni znali da im je dostavljen Zapisnik o ocjeni ponuda - tvrdili su da ga nisu dobili. Na sva pitanja im je dat odgovor, iako predstavnici ugovornog organa koji su bili prisutni na uvidu u ponude, tu obavezu nisu imali. Ko će prisustvovati uvidu u ponude je stvar ugovornog organa i poslova koji su dodijeljeni pojedinim službenicima. Ukoliko ugovorni organ ima službenika za javne nabavke, kao što je slučaj u Opštini Han Pijesak, posao Komisije se završava davanjem preporuke ugovornom organu, kako je propisano članom 5. stav (2) Pravilnika o uspostavljanju i radu komisije za javne nabavke („Službeni glasnik BiH" broj: 103/14);
6. Što se tiče nejasnoća u radu Komisije, nije jasno na šta Žalilac misli kad kaže: *„U Zapisniku koji je sačinjen isti dan kada je bilo otvarnje ponuda, navedeno je da je zatraženo od ponuđača odgovor da li prihvata računsku grešku te je u sljedećem pasusu konstatovano da je ponuđač „Jokić-Invest" d.o.o. Zvornik istu prihvatio".* U Zapisniku se jasno vidi vremenski slijed radnji. Zapisnik je počeo da se piše 27.06.2022. godine kada je Komisija zasjedala radi ocjene ponuda. U momentu kada je donešen zaključak da se traži ispravka računske greške navedeno je: „Na osnovu navedenog, *Komisija je jednoglasno donijela zaključak da se ponuđaču „Jokić-Invest" d.o.o. uputi zahtjev za ispravku računske greške, kako je definisano članom 17. stav (5) Uputstva. Zahtjev će se uputiti pismenim putem te će se u istom ostaviti rok za prihvatanje ispravke do 04.07.2022. godine do 15,00 časova, rok kada dopis mora biti zaprimljen kod Ugovornog organa. Komisija je prekinula pad u 14,00 časova dana 27.06.2022. godine, a nastaviće odmah po prijemu dopisa od ponuđača „Jokić-Invest" d.o.o. Zvornik, odnosno*

najkasnije 05.07.2022. godine ukoliko do 04.07.2022. godine do 15,00 časova ne zaprimi saglasnost za ispravku greške.
Komisija je nastavila sa radom 04.07.2022. godine u 12,00 časova, nakon što je zaprimljen dopis „Prihvatanje ispravke računske greške, dostavlja se" br. 1434/22 od 01.07.2022. godine od ponuđača „Jokić-Invest" d.o.o. Zvornik".
Što se tiče sumnje u zaključak komisije - zašto „sl" i zašto je zapisnik stariji od posljedičnih radnji. Komisija za javne nabavke, svaki zapisnik o ocjeni ponuda numeriše brojem tendera i nastavkom „sl", a datum zapisnika je uvijek datum prve sjednice komisije za javne nabavke - tada je predmet formiran, bez obzira na naknadne sastanke. Već je navedeno da se u zapisniku hronološki evidentira početak i kraj svake sjednice. Ovaj zapisnik obuhvata dvije sjednice i za obe je evidentiran početak i kraj.
Takođe, u vezi sa navedenim je i konstatacija da je zahtjev za prihvatanje ispravke računske greške isto numerisan kao i zapisnik - i ovdje se radi o praksi ugovornog organa, odnosno komisije za javne nabavke. S obzirom da se kod ovih tvrdnji radi o kancelarijskom poslovanju, potpuno je irelevantno raspravljati o ovim stvarima u postupcima javnih nabavki. Postupci javnih nabavki u domenu kancelarijskog poslovanja su u nadležnosti upravne inspekcije i kod istih nikad nije utvrđeno da se ne mogu voditi na ovakav način. Tako je u svim javnim nabavkama, a radi se o internom vođenju evidencije predmeta kod ugovornog organa, što apsolutno nema nikakav uticaj na sam postupak javne nabavke (primjera radi predmetna žalba je zavedena pod istim brojem kao i odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača, a drugi primjeri se mogu provjeriti u prethodnim žalbenim postupcima u kojima je Opština Han Pijesak učestvovala kao ugovorni organ);
7. Što se tiče navoda da nisu bili u prilici razgovarati sa članovima komisije, ovaj zahtjev je van prava ponuđača koje ima u toku postupka uvida u ponude.

Što se tiče zahtjeva za troškove pravnog zastupanja od strane angažovanog advokata, ugovorni organ smatra ih neopravdanim i nepotrebnim, jer je predmet žalbe jednostavna pravna stvar za koju nije potrebno angažovati advokata. Članom 105. stav (1) Zakon o upravnom postupku BiH („Službeni glasnik BiH" br. 12/04, 88/07, 41/13, 93/09 i 13/16) propisano je da svaka stranka, po pravilu, snosi svoje troškove prouzrokovane postupkom, između ostalog i pravno zastupanje. U istom članu u stavu (3) propisano je da se troškovi pravnog zastupanja nadoknađuju samo kad su oni nužni i opravdani, što u konkretnom slučaju ne može biti tačno. Žalilac nije dokazao da su troškovi opravdani i nužni. Osim navedenog, troškovi pravnog zastupanja nisu obračunati u skladu s Advokatskom tarifom - Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad advokata RS s obzirom na vrijednost i kompleksnost spora.
Na osnovu navedenog, Ugovorni organ smatra da žalba nije osnovana zbog čega istu dostavlja na dalje postupanje shodno Zakonu o javnim nabavkama.

U odgovoru na izjašnjenje ugovornog organ žalilac navodi kako u potpunosti ostaje pri svim navodima iz žalbe uz dodatno pojašnjenje sledećih pojedinosti:
• Suštinski je važna okolnost vezano za predmet ispravke računske greške odnosno poziciju predmjera na kojoj je „načinjena" računska greška, sigurna je, naknadna korekcija, jer je svaka jedinična cijena u predmjeru rezultat odgovarajućih kalkulacija u skladu sa predmjerskim opisom. Navedena stavka 4. tenderskog predmjera u okviru koje je korigovana jedinična cijena, se od srodnih pozicija tenderskog predmjera koje imaju jedinične cijene koje potpuno odgovaraju odnosu količine i ukupnoj cijeni stavke prije „ispravke računske greške") razlikuje isključivo u količini koja je omogućila radi svoje vrijednosti (159,04 m3) da se izvrši potrebno nivelisanje

vrijednosti ukupne ponude ponuđača Jokić invest čime je izvršen direktan uticaj na poredak ponuđača i odabir najpovoljnijeg ponuđača.
Svjesni činjenice da ZJN ne pretpostavlja sve moguće zloupotrebe kao i direktan mehanizam zaštite od istih, a među koje spada zloupotreba instituta računske greške koja pretpostavlja udruženo činjenje „preferiranih" ponuđača i Ugovornih organa, žalilac kao ponuđač koji posluje u različitim oblicima pravnog organizovanja sa poslovnom istorijom dužom od 50 godina predmetni slučaj doživljava kao i obavezu svog reagovanja i potpunog rasvjetljavanja svih činjenica.
Navodi potpisnika predmetnog akta koji se odnosi na određena činjenja predstavnika Žalioca na uvidu u ponude su potpuno neargumentovana i neistinita, a u određenom dijelu i kontradiktorna. Naime, s obzirom da je sam Ugovorni organ netaktično iznio i prozvao predstavnike Žalioca, prinuđen je da da demant istom uz Izjave koje su priložili predstavnici Žalioca.

Zašto Ugovorni organ ima problem da se ostale članice Komisije izjasne po pitanju spornog: kada i kako je otkrivena računska greška, i ko je tada prisustvovao istom.
Žalilac ponavlja i traži da se članovi Komisije izjasne o radnjama na koji način i kada je ustanovljena tzv. računska greška (kod koga su ponude bile od momenta otvaranja ponuda do momenta „otkrivanja greške) i da li su bili prisutni kada se desilo „otkrivanje" iste". Posebno naglašava da se ovdje radi o odgovornost jer o istom će obavjestiti nadležne kako bi se ovakve radnje, malverzacije zaustavile, te je na ovaj način odlučio da se neko mora pozabaviti i iznijeti na vidjelo radnje koje proizvode NEFER nabavke u kojima će uvijek biti neko ko će biti „drugi".
Žalilac podsjeća, nabavke koje se provode po kriterijumu ekonomski najpovoljnija ponuda su nabavke koje su predmet loše prakse DOGOVORA između ugovornog organa i favorizovanog ponuđača, te iz navedenog tražiod Ureda za razmatranje žalbi da ispita sve činjenice, a prije svega traži odgovore, koji će dati ostala dva člana komisije, kada je ustanovljena računska greška, da li odmah po otvaranju, kod koga su ponude bile i da li su bili prisutni kada se ustanovila greška. Odgovori na navedena pitanja će dati odgovore ko je odgovoran i razotkriti ono što će ukoliko se istom ne stane u kraj postati MATRICA POSTUPANJA za pogodne ponuđače i Ugovorne organe. Ured za razmatranje žalbi je u obavezi i po službenoj dužnosti da vodi računa o zakonitosti (član 91. ZJN), a takođe podsjeća i na član 94 stav, koji kaže da svaka stranka može da predloži dokaze, te traži da se u svrhu dokaza zatraži od članova Komisije odgovor.
Shodno gore navedenim dodatnim pojašnjenjima, Žalilac zahtjeva od URŽ da omogući potpuno utvrđivanje činjeničnog stanja vezano za okolnosti iz žalbe i to:

Pismeno izjašnjenje svih članova komisije na koji način i kada je ustanovljena računska greška, odnosno da li odmah po otvaranju ponuda, kada je komisija ostala sama (da li su prisutni bili tu svi članovi?????) ili se isto „otkrivanje" desilo kasnije, i gdje su i kod koga ponude bile).
Angažovanje vještaka grafologa radi analize sporne stranice 14. u davanju odgovora, zbog postojanja sumnje naknadnog „umetanja" iste, kroz analizu papira, unosa i tipa olovke, pakovanja, ponovnog lijepljenja i sl., odnosno odstupanja navedene stranice od ostalih dijelova ponude.
Naime, prilikom pripreme jedne ponude jasno je da postoje tehnike kojom se ista pakuje, buši, rasponi rupica istog dijela, (u ovom slučaju Aneksa 3) se ispituje i sl., te se vjerovatnoća umetanja dokazuje i potvrđuje.

Pored navedenog, žalilac moli da mu se kao zainteresovanoj strani dostave izjave članova komisije x4, koje su navedene u aktu Opštine Han Pijesak br.02-404- 74/22 od 25.07.2022, jer mu nije poznato, koje su to Izjave u pitanju.

Ukoliko se iste „Izjave" odnose na Izjave koje se potpisuju članovi o nepristrasnosti, ...napominje da isto nema nikakvog značaja, po pitanju zahtjeva koji traži.
Naime, isti članovi, su mogli potpisati navedeni sporni Zapisnik, što je za očekivati jer im je predočena korekcija koja je već „pripremljena", te je iz navedenog od izuzetnog značaja da daju gore traženu Izjavu (POST FESTUM), da li je su bili prisutni od momenta otvaranja ponude do otkrivanja tzv računske greške.
Takođe, naglašava da je apsurdan stav da po „internim propisima" se zavode ovako bitni akti kao „sl"(službeno)...
Zbog istog je sada proizvedena sumnja u svaki akt... jer može biti naknadno ubačen, jasno je da ovako značajni akti moraju biti zavedeni kako bi isti mogli biti potvrđeni/provjereni kao vjerodostojni....
Sve je itekako nelogično od datuma, do redoslijeda radnji.... sve samo potvrđuje da su pogrešno izvedene i predočene radnje postupka.
Takođe, ono što je od izuzetnog značaja je da se nisu ispoštovali zakonski propisi, kada je riječ o formiranju Komisije, a to je da se u Komisiji Ugovornog organa u predmetnom postupku nalaze tri žene, a zakonski ovakva Komisija nije važeća jer nema zahtjevanu rodnu ravnopravnost.
Naime, u istoj komisiji su sve žene, te je navedena Komisija i po tom pitanju sporna.
Sve navedeno zajedno predstavlja radnje koje se moraju ponoviti i poništiti.
Žalilac traži od Ureda za razmatranje žalbi da usvoji žalbu, vrati je ugovornom organu na ponovno postupanje, poništi sporni Zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda (jer nije sačinjen u skladu sa zakonskim propisima) kao i Odluku o izboru.

Žalilac se aktom bez broja od 23.08.2022. godine izjasnio o izjavama koje je od ovog organa zatražio aktom bez broja od 16.08.2022. godine, a koje mu je ovaj organ i dostavio, navodeći kako je i pretpostavio, Izjave koje su potpisane prije provođenja svih spornih radnji postupka za koje traži izjašnjenje članova (ČLANICA) Komisije.
Međutim, ono što je bitno naglasiti, jeste da je Komisija u sastavu od četiri žene (3 člana komisije i 1 sekretar) (dokaz Izjave -potpisane), isto nije u skladu sa zakonskim propisima, te svi akti koji su i proizišli od strane iste, su nezakoniti.
Naime, članom 6. Pravilnika o uspostavljanju i radu Komisije za javne nabavke definisano je da Prilikom imenovanja komisije ugovorni organ vodi računa da pored toga što komisija treba da se sastoji od najmanje tri člana, treba da broji neparan broj članova komisije, ugovorni organ treba da vodi računa i o ravnopravnoj zastupljenosti spolova (tačka c).
Bilo koje narušavanje ova tri uslova dovodi u pitanje zakonit rad komisije, te isto nije u skladu sa propisima i isto proizvodi sumnju u neregularnost.
Iz navedenog (spornog) ne mogu se prihvatiti akti koji su proizišli iz rada Komisije koja nije usklađena sa podzakonskim aktom, jer isto bi značilo da ugovorni organ mogu da formiraju komisije koji broje samo dva člana ili četiri, ne poštujući ostala dva uslova, te s tim u vezi ovakva komisija ne može biti verifikovana.

Prije nego što se upustio u meritorno odlučivanje, ovaj organ je pristupio provjeri formalnih procesnih pretpostavki za ulaganje žalbe, a koje moraju biti ispunjene na strani žalioca kako bi se pristupilo rješavanju, a odnose se na uslovljene pretpostavke u skladu sa članom 227. Zakona o upravnom postupku, članom 109. i članom 111. Zakona o javnim nabavkama i utvrdio da su ispunjeni uslovi za postupanje po istoj na način kako to definišu naprijed navedene odredbe.

Žalba je osnovana.

Postupajući u granicama zahtjeva iz žalbe, a pazeći po službenoj dužnosti na postojanje povreda koje su opisane u odredbi člana 103. Zakona o javnim nabavkama, izvedeni su dokazi temeljem pregleda dostavljenog materijala, odnosno predmetne tenderske dokumentacije i ponuda, te je izvršena analiza svakog dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, a u odnosu na žalbene navode i propisani zakonski postupak, te je utvrđeno da je potrebno usvojiti žalbu i poništiti predmetni postupak u cijelosti kao nezakonit, a sve iz sljedećih razloga.

Žalilac u žalbenom navodu ukazuje na pogrešano postupanje Komisije za javne nabavke ugovornog organa koja je u postupku ocijene ponuda izvršila računsku provjeru pri čemu je utvrdila da ponuda ponuđača Jokić -Invest d.o.o. Zvornik sadrži računsku grešku u stavci IV Betonski i armirano-betonski radovi, Pozicija IV, te nadalje ističe kako je na dan otvaranja ponuda, njihova ponuda bila najpovoljnija, a da je zbog računske greške ponuđača „Jokić-Invest" d.o.o. Zvornik, on najpovoljniji; da je učestala praksa korekcije grešaka na više ili na niže od strane ponuđača „Jokić-Invest" d.o.o. Zvornik; a da je prihvaćanjem računske greške ta cijena na toj poziciji neprirodno niska; te da je prilikom uvida u ponude zahtjevao da uvidu prisustvuju svi članovi komisije te da je tom prilikom dobio odgovor da će uvidu prisustvovati predsjednik komisije i službenik za javne nabavke, kao i da je od predsjednika komisije dobio odgovor da je komisija nakon pola sata od otvaranja ponuda pristupila ocjeni ponuda te da su tom prilikom ustanovili računsku grešku, te navodi da postoje nejasnoće u radu komisije za javne nabavke.

Ugovorni organ u izjašnjenju ističe kako je postupajući po žalbi, razmotrio sve navode iz žalbe, te je utvrđeno da je žalba neosnovana.

Ovaj organ je izvršio uvid u cjelokupan spis, posebno u akte; Rješenje o imenovanju Komisije za javne nabavke broj: 02-404-401/20 od 30.12.2020. godine, Zapisnik o otvaranju ponuda od 27.06.2022. godine, Zapisnik o ocjeni ponuda broj: 02-404-64-sl/22 od 27.06.2022. godine, te utvrdio kako je ugovorni organ imenovao komisiju od tri člana u sastavu:
Slavica Ašonja, predsjednik komisije,
Ranka Alempić, član,
Zora Gašević, član.
Prema mišljenju ovog organa ugovorni organ nije imanovao Komisiju za javne nabavke u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama i Pravilnika o uspostavljanju i radu Komisije za javne nabavke.
Razmatrajući žalbene navode u odnosu na postupanje ugovornog organa i dostavljene dokaze, ovaj organ je zaključio kako je ugovorni organ postupio u suprotnosti sa odredbama člana 6. stav (1) Pravilnika o uspostavljanju i radu Komisije za javne nabavke („Službeni glasnik BiH" broj: 103/14) kojima je propisano da
"Prilikom imenovanja komisije ugovorni organ vodi računa da:
a) se komisija sastoji od najmanje tri člana. U slučaju ugovora čija procijenjena vrijednost predstavlja vrijednosni razred iz člana 14. st. (2) i (3) Zakona o javnim nabavkama, ***komisija se sastoji od najmanje pet članova.***
b) broj članova komisije mora biti neparan,
c) ***o ravnopravnoj zastupljenosti spolova.****"*

Ovaj organ upućuje kako je članom 14. Zakona o javnim nabavkama (Vrijednosni razredi) propisano:

(1) Za nabavke vrijednosti manje od 50.000,00 KM, u slučaju robe i usluga, ili 80.000,00 KM, u slučaju radova, ugovorni organ može primijeniti jedan od postupaka utvrđenih ovim zakonom, izuzev direktnog sporazuma, uz obavezu ispunjenja propisanih uslova za svaki postupak.

(2) Primjena otvorenog ili ograničenog postupka, ili pregovaračkog postupka s objavom obavještenja ili bez objave obavještenja, ili konkursa za izradu idejnog rješenja, ili takmičarskog dijaloga obavezna je u slučaju kada je vrijednost nabavke za robe i usluge jednaka ili veća od:

a) 250.000,00 KM, za ugovorne organe iz člana 4. stav (1) tač. a) i c) ovog zakona;

b) 400.000,00 KM, za ugovorne organe iz člana 4. stav (1) tačka b) ovog zakona;

c) 800.000,00 KM, za sektorske ugovorne organe iz člana 5. ovog zakona.

(3) Kada je vrijednost nabavke, u slučaju radova, jednaka ili veća od 9.000.000,00 KM, ugovorni organ dužan je provesti otvoreni ili ograničeni postupak, ili pregovarački postupak s objavom obavještenja ili bez objave obavještenja, ili konkurs za izradu idejnog rješenja, ili takmičarski dijalog.

Shodno naprijed citiranim odredbama jasno je, da je Komisija za javne nabavke ugovornog organa imenovana na nezakonit način, tj. Komisija je imenovana od samo tri člana, a zbog činjenice da je procjenjena vrijednost ove javne nabavke 570.000,00 KM, a kako procijenjena vrijednost predstavlja vrijednosni razred iz člana 14. st. (2) b) Zakona o javnim nabavkama, što u konkretnom slučaju znači da je Komisija morala biti imenovana od najmanje pet (5) članova.

Naime, zakonodavac je propisao da u slučajevima manje propcjenjene vrijednosti javne nabavke može biti manji broj članova komisije, ali u slučajevima veće propcjenjene vrijednosti javne nabavke, komisija mora biti sastavljena od najmanje pet ili više članova.

Takođe je utvrđeno kako su u konkretnom slučaju svi članovi komisije istog spola (žene), te je i po tom osnovu komisija u supotnosti odredbama člana 6. stav (1) pod c) Pravilnika o uspostavljanju i radu Komisije za javne nabavke, jer nije poštovana ravnopravna zastupljenost spolova, što imenovanu komisiju čini nezakonitom i po tom osnovu.

Kako je jasno utvrđeno da je u konkretnom slučaju ugovorni organ prekršio odredbe Zakona i podzakonskog akta, kako je to naprijed i obrazloženo, ovaj organ po službenoj dužnosti u skladu s odredbom člana 103. stav (2) Zakona o javnim nabavkama, u cjelosti poništava ovaj postupak javne nabavke, tj. poništava sve akte donesene u ovom postupku, jer je ugovorni organ postupio suprotno odredbama Zakona i podzakonskog akta, tj. počinio nezakonitosti u postupku imenovanja Komisije za javne nabavke, a posljedično tome svaka radnja tako imenovane Komisije je nezakonita, te u konačnici dovodi do nezakonite dodjele ugovora, na što i Žalilac osnovano upućuje, te se žalbeni navod Žalioca se smatra osnovanim.

Poštujući principe ekonomičnosti i efikasnosti, ovaj organ nije cjenio ostale žalbene navode žalioca, zbog činjenice da nisu od presudne važnosti za rješenje ove upravne stvari, jer se ovaj postupak javne nabavke poništava u cjelosti u skladu s odredbom člana 103. stav (2) Zakona o javnim nabavkama.

Imajući u vidu da sve naprijed navedeno, ovaj organ usvaja predmetnu žalbu žalioca i utvrđuje kako žaliocu pripadaju advokatski troškovi sukladni s Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad advokata Republike Srpske.

Žalilac je postavio zahtjev za naknadom troškova za sastav žalbe bez broja od od 20.07.2022. godine izjavljenu putem punomoćnika Predraga Baroša advokata iz Banja Luke, izjavljene na Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača broj: 02-404-74/22 od 04.07.2022. godine Ugovornog organa: RS Opština Han Pijesak - Načelnik u otvorenom postupku, Obavještenje o nabavci: 881-1-3-27-3-6/22 od 31.05.2022. godine, u ukupnom iznosu od 658,13 KM.

S obzirom da se žalba usvaja, ovaj organ je usvojio zahtjev žalioca za naknadom troškova postupka, sukladno s člankom 105. Zakona o upravnom postupku i to:

- Za sastav predmetne žalbe od 20.07.2022. godine koji se sastoje od troškova sastava žalbe po advokatu u iznosu od 150 bodova, te uvećano za 50% odnosno 75 bodova i uvećanje od 25% prema tarifi br 12. što iznosi 37,5 bodova, odnosno ukupno 262,5 boda, a što u novčanom smislu znači 525,00 KM, plus PDV od 17%, što ukupno iznosi 614,25 KM, dok u preostalom dijelu zahtjeva za nadoknadom troškova za sastav žalbe, zahtjev se odbija kao neosnovan.

Ovaj organ je odlučio o troškovima sukladno sa stavom Suda BiH iznesenim u Presudi broj S1 3 U 023495 16 U od 16.03.2018. godine.

Na osnovu činjenica utvrđenih u postupku i provedenih dokaza, shodno članu 103. stav (2), 104. i članu 111. stav (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama, ovaj organ je riješio žalbu kao u dispozitivu ovog rješenja.

Povrat uplaćenih sredstava u iznosu od 5.000,00 KM izvršiti će se posebnim aktom u skladu sa članom 108. stav 7. Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH" broj: 39/14) i članom 4. Instrukcije o načinu uplate, kontrole i povrata naknada propisanih članom 108. Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“ broj 86/14).

Pouka o pravnom lijeku

Ovo rješenje je konačno i izvršno. Protiv ovog rješenja može se podnijeti tužba u upravnom sporu pred Sudom BiH u roku od 30 dana od dana prijema Rješenja.

Taksa na tužbu iznosi 100,00 KM.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
Radomir Vašić, dipl.pravnik

Dostaviti:

- GRAĐENJE d.o.o. Pale, zastupan po punomoćniku, Predragu Barošu advokatu iz Banja Luke
- RS Opština Han Pijesak – Načelnik
- „Jokić Invest" d.o.o. Zvornik,
- evidenciji
- u spis